

RIKSADVOKATEN

PRESSEMELDING

R 11-3356/63

TILTALE I 22. JULI-SAKEN

Riksadvokatembetet har i dag ferdigstilt sitt arbeid med tiltalen i 22. juli-saken, jf. straffeprosessloven § 249 og § 65. Oslo statsadvokatembeter er gitt ordre om å utferdige selve tiltalebeslutningen mot Anders Behring Breivik, f. 13.02.1979, i samsvar med riksadvokatens avgjørelse.

I beslutningen er det på vanlig måte angitt hvilke straffebestemmelser som kommer til anvendelse med en nærmere, fullstendig beskrivelse av de faktiske handlinger påtalemyndigheten mener man kan bevise at Breivik utførte, jf. straffeprosessloven § 252.

Den avgjørende forutsetningen for at rettssaken mot Breivik kan starte 16. april 2012 er følgelig nå på plass, og det forventes at hovedforhandlingen påbegynnes i tråd med forhåndsberammelsen. Det er viktig, ikke minst av hensyn til de fornærmede og pårørende.

En tiltalebeslutning har bl.a. flg. formål: 1) individualisere de straffbare forhold og angi rammen for saken med bindende virkning for domstolen, 2) gi domstolen mulighet til å kontrollere lovanvendelsen, 3) være til hjelp for tiltalte og hans forsvarer under forberedelsen av forsvaret, og 4) klargjøre for offentligheten, og informere allmennheten, hva saken dreier seg om.

Hvor utførlig faktumbeskrivelsen i en tiltale skal være og kan gjøres, beror på avveininger. En tiltalebeslutning som f.eks. navngir alle som var til stede i de aktuelle departementskontorer, på gateplan og på Utøya ville ha gjort den uegnet som styringsverktøy for domstolen og påtalemyndigheten, og ikke gitt tilstrekkelig klarhet i hva som er sakens ramme. De kryssende hensyn som gjør seg gjeldende i denne sak er søkt avstemt på forsvarlig måte, og opplistingen av navngitte personer er supplert med mer generelle angivelser av persongrupper som ble berørt av handlingene. (Det kan nevnes at i riksadvokatens avgjørelse dekker den faktiske beskrivelse ca. 18 sider og det er selvsagt ikke foretatt avgrensninger – verken av faktisk eller rettslig karakter – som kan tenkes å ha innflytelse på den reaksjon Breivik skal idømmes).

I tiltalen fremgår at saken mot Anders Behring Breivik reises i medhold av straffeloven § 39 til ervervelse av dom på overføring til tvungent psykisk helsevern, jf. psykisk helsevernloven kapittel 5, for i psykotisk tilstand å ha foretatt ellers straffbare handlinger. Fra avgjørelsen hitsettes:

”Tiltalte har begått meget alvorlige forbrytelser i et omfang man ikke tidligere har erfaring med i vårt land i moderne tid. Etter hans egen oppfatning er handlingene rettmessige, og en nærliggende og åpenbar fare for nye alvorlige forbrytelser av samme karakter er utvilsomt til stede. Hensynet til samfunnsvernet nødvendiggjør dom på overføring til tvungent psykisk helsevern, og vilkårene i straffeloven § 39 nr. 1 er oppfylt.

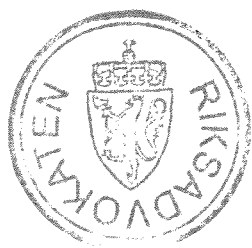
Slik saken er opplyst på tiltaletidspunktet, er det ikke grunnlag for påstand om ordinær straff, jf. straffeloven § 44 første ledd. Men det må fremgå av tiltalen at påtalemyndigheten tar et uttrykkelig forbehold om at det likevel under hovedforhandlingen kan bli nedlagt påstand om fengselsstraff eller forvaring med tidsramme på 21 år, basert på den totale bevisføring i retten, hvilket tiltalte og forsvarer må forberede seg på.”

I avgjørelsen har riksadvokaten tatt stilling til flere spørsmål av rettslig karakter, herunder hvilke bestemmelser i straffeloven som kan anvendes sammen i såkalt konkurrans. Flere av disse spørsmål er ikke tidligere behandlet, verken av domstolene eller påtalemyndigheten.

Tiltalebeslutningen vil ikke bli offentliggjort av påtalemyndigheten før personer som bør underrettes, f.eks. navngitte skadede og pårørende til døde, er gitt beskjed så langt det er mulig om avgjørelsen, og den er forkynt for tiltalte. Offentliggjøring vil skje ved en pressekonferanse, i neste uke, i regi av sakens aktorer.

I riksadvokatens avgjørelse er det uttrykt anerkjennelse til politiet og statsadvokatene for at det i dag – noe over 7 måneder etter 22. juli 2011 – er mulig å gi ordre om utferdigelse av tiltale i en så omfattende sak, basert på et adekvat etterforskningsmateriale. De meget ambisiøse fremdriftsplaner – som tidlig ble lagt – er således fulgt opp, hvilket ikke hadde vært mulig uten den betydelige innsats som ligger bak.

I dag er det ikke mulig å gi ytterligere opplysninger om innholdet i tiltalen. Som nevnt må de involverte først underrettes, hvilket det bes om forståelse for.

Oslo, den 2. mars 2012

Tor-Aksel Busch